

Egy véres ember az utcán

Pár nappal ezelőtt egy ember feküdt a József körúton. Köd volt, fagy és sötétség. Kinyúlott a deres aszfalton. Orrán-száján patakzott a vér. Lábain csizma volt, mellére kék paraszti guba feszült, és öklödve, erőlködve, köhögve csókolta a részvétlen gyalogjárót. Mindez délben történt. Abban az órában, amikor Budapest utcáin rajokban gomolyognak a járókelők különböző hivatalokból, irodákból és iskolákból. Az emberek pedig rátekintettek, kíváncsiskodtak, s aztán komoly, nyugodt és megelégedett arccal továbbmentek. Némelyik pár pillanatra megállt. Némelyik még vissza is nézett. Némelyiknek talán eszébe jutott, hogy itt segíteni is kellene, rendőrt hívni, telefonálni vagy orvost kiáltani. De senki sem állt meg. Ez egy pillanatkép a mai Budapest lélektanából. Ha egy tízfillérest leejtesz, egész csoportosulat keletkezik körülöd. Egyszerre százan kezdik keresni, mert hátha koronás volt a tízfilléres? Ha megállsz egy ház előtt, tíz perc múlva egy tömeg áll mögötted, amely éppen úgy nem tudja, hogy mit bámul és mit vár, mint jómagad. Egy népgyűlés veszi körül az utcai botrány inashősét, az óbudavári reklámkörmenetet, a síkos kövezeten elcsúszott konflislovat, mert ez érdekes és izgató. De egy ember? Egy vérző, vergődő, ájult ember? Istenem, ez egészen más.

(*Élet*, 1909. január 17. – *Á*, 337. old.)